Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Olga Boțan)
Dosarul nr. 2r-3240/23
(2-23007945-02-2r-22092023)

D E C I Z I E

13 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Steliana Iorgov şi Viorica Mihaila

examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată de recurentul Ghennadi Jenenco, reprezentat de avocatul Patraşanu Radu Ştefan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023, prin care s-a admis cererea privind excepția de tardivitate invocată de către pârâtul Oleh Senchakovych, și s-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Jenenco împotriva lui Oleh Senchakovych privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La data de 16 ianuarie 2023, reclamantul Ghennadi Jenenco, reprezentat de avocatul Patraşanu Radu Ştefan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oleh Senchakovych cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
2. În cadrul pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare pârâtul a înaintat demers privind ridicarea excepției de tardivitate și respingerea acțiunii ca tardivă.
3. Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023, s-a admis cererea pârâtului Oleh Senchakovych privind ridicarea excepției de tardivitate la examinarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Jenenco, cu respingerea acțiunii ca fiind tardivă.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 18 august 2023 prin intermediul poștei electronice, recurentul Ghennadi Jenenco, reprezentat de avocatul Patraşanu Radu Ştefan, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023, solicitând admiterea

recursului, casarea integrală a încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Argumentele părţilor:

5. În motivarea recursului s-a indicat, că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată şi ilegală, pasibilă de a fi casată.

Menționează că în fapt, conform contractului de vânzare-cumpărare nr.18929 din 26 decembrie 2017, pârâtul Oleh Senchakovych a vândut din numele lui Ghennadi Jenenco şi Nina Jenenco, bunul imobil - încăpere nelocativă (garaj) cu numărul cadastral *****, situat în *****, la un preț de 73116 lei. Conform contractului nr.2331 din 16 noiembrie 2015, pârâtul Oleh Senchakovych a vândut din numele lui Ghennadi Jenenco şi Nina Jenenco, bunul imobil apartament nr.76, numărul cadastral *****, amplasat în *****, la un preţ de 506536 lei.

Susține că potrivit prevederilor contractuale, mijloacele bănești au fost recepționate de pârâtul Oleh Senchakovych pînă la semnarea contractelor, anume el fiind semnatarul contractelor din partea reclamantului. Conform înțelegerii dintre părțile litigiului, banii primiți de pârât în urma tranzacțiilor nominalizate în sumă totală de 579652 lei urmau a fi transmiși lui Ghennadi Jenenco pînă la finele anului 2020. Pârâtul însă a neglijat obligația nominalizată, datorând astfel reclamantului suma de 579652 lei, deci acesta s-a adresat cu cerere de chemare în judecată.

Indică, că pârâtul a invocat excepția de tardivitate, spunând că termenul curge de la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, iar de atunci prescripția este trecută cu 2 şi 5 ani de zile. Prin încheierea recurată, prima instanţă a conchis asupra tardivităţii acţiunii, indicând că termenul de 3 ani de zile curge de la semnarea contractelor şi a expirat.

Afirmă că nu este de acord cu această poziție a instanţei, or, având în vedere că contractele de vânzare-cumpărare nu indică nimic în scris în acest sens, iar pârâtul a primit banii, acesta trebuie să întoarcă banii reclamantului în termenul de prescripție care curge de la prima somație din 5 noiembrie 2021. Cu atât mai mult că reclamantul s-a înțeles cu pârâtul să achite banii pînă la finele anului 2020, deci şi conform înțelegerii părților termenul e respectat, fiindcă expiră la finele anului 2023, dar acţiunea s-a depus la 16 ianuarie 2023. Reclamantul nu este obligat să probeze întreruperea sau suspendarea termenului de prescripție, din contra, pârâtul trebuie să dovedească expirarea acestuia. Mai mult, prima instanţă a apreciat eronat faptul că termenul de 3 ani de la încheierea contractelor curge pentru reclamant, or, acest termen poate curge doar pentru vânzător şi cumpărător. Instanţa a apreciat însă termenul valabil pentru părțile contractului ca fiind valabil pentru părțile litigiului. La caz, pârâtul Oleg Senchakovych a acționat ca o persoană distinctă în raportul de vânzare-cumpărare, în calitate de reprezentant al reclamantului vânzător. Astfel, între reclamantul Ghennadi Jenenco şi reprezentantul său pârâtul

Oleg Senchakovych nu a existat şi nu există niciun contract sau oricare alt act care să determine scadența obligației. Or, contractul este între vânzător şi cumpărător, pe când litigiul este între vânzătorul şi reprezentantul vânzătorului, care nu a transmis vânzătorului banii primiți de la cumpărător.
Susține că între părțile litigiului nu există relațiile contractuale existente între părțile contractului, prin urmare prima instanţă a apreciat total greșit cadrul juridic şi tardivitatea acţiunii. Având în vedere lipsa relațiilor contractuale, părțile în litigiu nu au apreciat scadența obligațiilor, deci termenul de prescripție începe a curge în speță de la prima somație din 5 noiembrie 2021, astfel acţiunea depusă la 16 ianuarie 2023 este în termen. Or, vânzătorul reclamant a avut toată încrederea în reprezentantul pârât, chiar şi din considerentul că i-a încredințat reprezentarea, permiţîndu-i să achite ulterior mijloacele bănești, conform înțelegerii părților.
Prin urmare, solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

6. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 22 septembrie 2023.
7. Recursul în cauză fiind numit pentru 14 noiembrie 2023, cu înștiințarea participanților la proces (f.d.113).
8. La data de 14 noiembrie 2023, ora 0:45 prin intermediul poștei electronice, avocatul Patraşanu Radu Ştefan, ce acționează în interesele recurentului Ghennadi Jenenco, a depus o cerere privind strămutarea cauzei în temeiul art. 43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă (f.d.114-116).
9. La data de 14 noiembrie 2023, ora 8:07 prin intermediul poștei electronice, intimatul Oleh Senchakovych, a depus o cerere privind amânarea ședinței de judecată pentru prezentarea unor probe.
10. La 14 noiembrie 2023, ora 9:35 prin intermediul poștei electronice, avocatul Patraşanu Radu Ştefan, ce acționează în interesele recurentului Ghennadi Jenenco, a depus o cerere privind retragerea cererii de strămutare a cauzei (f.d.119-121).
11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2023, s-a ridicat de la examinare în ordine de recurs, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Jenenco împotriva lui Oleh Senchakovych privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și s-a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinate cererile privind strămutarea cauzei către o altă instanță egală în grad și privind retragerea cererii de strămutare, depuse de recurentul Ghennadi Jenenco, reprezentat de avocatul Patraşanu Radu Ştefan (f.d.122).
12. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2023, s-a încetat procedura de examinare a cererii de strămutare, în legătură cu retragerea cererii de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad. S-a

remis cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de recurs, în același complet de judecată (f.d.129-131).

13. Colegiul reține că intimatul Oleh Senchakovych, deși a fost informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de recurs:

14. Analizând motivele invocate în recurs şi studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanţe şi trimiterea cauzei la judecare în fond în același complet de judecată, din următoarele considerente.
15. În conformitate cu articolele 423, 424 alin.(1) şi 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
16. În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.
17. În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.
18. Totodată, în corespundere cu art. 186^1 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3) al aceluiași articolul, este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.
19. Potrivit prevederilor art. 186^1 Cod de procedură civilă: (1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.
20. După cum s-a indicat anterior, instanța de fond, prin încheiere, a respins ca

fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Ghennadi Jenenco împotriva lui Oleh Senchakovych privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, în temeiul art.186[1] Cod de procedură civilă, invocând excepția de tardivitate ridicată de pârâtul Oleh Senchakovych.

21. Colegiul constată că instanţa de fond eronat a determinat termenul legal de prescripție, or, după cum este menţionat şi în conținutul acţiunii formulate de Ghennadi Jenenco, la data de 16 ianuarie 2023, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 18929 din 26 decembrie 2017, pârâtul Oleh Senchakovych a vândut din numele cet. Ghennadi Jenenco şi Nina Jenenco, bunul imobil - încăpere nelocativă (garaj) cu numărul cadastral *****, situat în *****, la un preţ de 73116 lei.
22. La fel, conform contractului nr. 2331 din 16 noiembrie 2015, Oleh Senchakovych a vândut din numele cet. Ghennadi Jenenco şi Nina Jenenco, bunul imobil - apartament ***** cu numărul cadastral *****, amplasat în *****, la un preţ de 506536 lei.
23. Potrivit prevederilor contractuale, mijloacele băneşti au fost recepționate de Oleh Senchakovych pînă la semnarea contractelor, anume el fiind semnatarul contractelor din partea reclamantului.
24. Potrivit acțiunii, se invocă că conform înțelegerii dintre părțile litigiului, banii primiți de Oleh Senchakovych în urma tranzacțiilor nominalizate în sumă totală de 579652 lei urmau a fi transmiși lui Ghennadi Jenenco pînă la finele anului 2020.
25. Invocând că banii nu au fost primiți, pârâtul Oleh Senchakovych neglijând obligația nominalizată, datorind astfel reclamantului Ghennadi Jenenco, suma de 579652 lei, ultimul s-a adresat cu cerere de chemare în judecată.
26. Colegiul atestă că pârâtul-intimat Oleh Senchakovych a invocat excepția de tardivitate, menționând că termenul curge de la încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, iar de atunci prescripția este trecută cu 2 şi 5 ani de zile.
27. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023, prima instanţă a conchis asupra tardivității acţiunii, indicând că termenul de 3 ani de zile curge de la semnarea contractelor şi a expirat.
28. La acest compartiment, Colegiul reține că conform prevederilor art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată dreptul încălcat este de 3 ani.
29. Concomitent, conform prevederilor art. 575 alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 1 martie 2019), în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să

o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

30. La fel prevede şi Codul civil în redacția actuală, art. 861 alin. (1) prevede că în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.
31. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, având în vedere că contractele de vânzare-cumpărare din 16 noiembrie 2015 și 26 decembrie 2017, nu indică nimic în scris în acest sens, termenul de prescripție curge de la prima somație, și anume din 5 noiembrie 2021 (f.d.20).
32. Ba mai mult, Colegiul constată că prima instanţă a apreciat eronat faptul că termenul de 3 ani de la încheierea contractelor curge pentru reclamant, or, acest termen poate curge doar pentru vânzător şi cumpărător.
33. La caz, pârâtul-intimat Oleh Senchakovych, a acţionat ca o persoană distinctă în raportul de vânzare-cumpărare, în calitate de reprezentant al reclamantului-recurent vânzător.
34. Astfel, între reclamantul-recurent Ghennadi Jenenco şi reprezentantul său pârâtul-intimat Oleh Senchakovych, nu a existat şi nu există niciun contract sau oricare alt act care să determine scadența obligaţiei, or, contractul este între vânzător şi cumpărător, pe când litigiul este între vânzătorul şi reprezentantul vânzătorului, invocându-se faptul că banii în urma vânzării, nu au fost transmiși.
35. Respectiv, Colegiul punctează că în speță, instanța de fond eronat a admis cererea privind excepția de tardivitate invocată de către pârâtul Oleh Senchakovych, și a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Jenenco.
36. Așadar, instanţa de recurs reiterează că admiterea cererii de recurs, casarea încheierii și restituirea cauzei în instanță de fond la rejudecare, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.
37. În așa împrejurări, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023, este în contradicție cu prevederile legale, îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituție, pasibilă de a fi casată cu restituirea pricinii în aceiași instanță de fond.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile articolelor 186[1] alin.(4) lit.b), 427 lit.b) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se admite cererea de recurs declarată de recurentul Ghennadi Jenenco, reprezentat de avocatul Patraşanu Radu Ștefan.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 august 2023 și se pronunță o nouă încheiere prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea privind excepția de tardivitate ridicată de pârâtul Oleh Senchakovych.

Cauza se restituie la rejudecare în aceiași instanță în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Steliana Iorgov

Viorica Mihaila